Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

Ontwerpbegroting 2018

februari 2017
(versie: 1c.160317)

Volkskredietbank Noord-Oost Groningen
Postbus 130 9900 AC Appingedam
Bezoekadres Stationsweg 2 Appingedam
Telefoon (0596) 629 600
Telefax (0596) 629 320
KvK-nummer 01173846
E-mail info@volkskredietbank.nl
Internet www.volkskredietbank.nl
IBAN NL09 BNGH 028.50.64.665
Lid van de NVVK

Inhoudsopgave

1 WOORD VAN DE DIRECTIE 4

2 BELEIDSBEGROTING 6

2.1 INLEIDING 6

2.2 DE ORGANISATIE 6

2.2.1 Deelnemende gemeenten en bestuur 6

2.2.2 Huisvesting en bereikbaarheid 7

2.3 PROGRAMMAPLAN 7

2.3.1 Missie Volkskredietbank 7

2.3.2 Visie op schuldhulpverlening 7

2.3.3 Schuldhulpverlening als instrument 8

2.3.4 Raming productafname 2018 9

2.3.5 Overzicht bestaanskosten 2018 11

2.4 PARAGRAFEN 12

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 12

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 13

2.4.3 Financiering 14

2.4.4 Bedrijfsvoering 15

2.4.5 Verbonden partijen 17

2.4.6 Risico extra aanvragen 17

3 FINANCIËLE BEGROTING 18

3.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018 18

3.2 TOELICHTING OP HET OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2018 19

3.3 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN BESCHERMINGSBEWIND 2018 23

3.4 MEERJARENRAMING 2018 - 2021 24

3.5 VASTSTELLEN VAN DE BEGROTING 2018 25

4 GEMEENTELIJKE BIJDRAGE 26

4.1 DECLARATIEWIJZE 26

4.2 BTW COMPENSATIE 26

4.3 VERDEELSLEUTEL 26

4.4 TOTALE BIJDRAGE (EXCLUSIEF BESCHERMINGSBEWIND) 2018 27

4.5 TOTALE BIJDRAGE (INCLUSIEF BESCHERMINGSBEWIND) 2018 27

1 Woord van de directie

Inleiding



Het speelveld van schuldhulpverlening is onverminderd in beweging, zowel landelijk als lokaal. Er zijn landelijke initiatieven om snellere oplossingen te vinden voor schuldsituaties. Lokaal begint de gemeentelijke herindeling zich af te tekenen en dit heeft gevolgen voor de toekomst van de VKB. Verder zijn er ontwikkelingen op het gebied van vroegsignalering en preventie en op het gebied van privacy.

Gemeentelijke herindeling

De VKB verzorgt voor acht gemeenten de schuldhulpverlening, namelijk: Appingedam, Bellingwedde, Delfzijl, Eemsmond, Loppersum, Oldambt, Pekela en Veendam. In 2018 zullen Bellingwedde en Vlagtwedde de nieuwe gemeente Westerwolde gaan vormen. Zij en meerdere van 'onze' gemeenten zullen, op korte en langere termijn onderdeel uitmaken van nieuw te vormen gemeenten. Ook de situatie in buurgemeenten en ontwikkelingen daarin zijn relevant. Zo verzorgt de GKB Assen de schuldhulpverlening voor de gemeente Vlagtwedde en Stadskanaal. De Groningse Kredietbank verzorgt in Noord-Groningen de schuldhulpverlening voor de gemeenten Bedum Winsum en De Marne. De reeds afgesproken herindelingen en toekomstige herindelingen zullen effect hebben op de organisatie en omvang van de VKB. Om ons voor te bereiden op de toekomst heeft onderzoeksbureau BMC de opdracht gekregen om een advies uit te brengen over de wijze waarop de VKB toekomstgericht haar organisatie zou kunnen vormgeven. Binnen enkele maanden zal dit advies gereed zijn.

Vroegsignalering en preventie

In toenemende mate wordt de expertise van een VKB-medewerker ingezet om vroegtijdig burgers met schulden te bereiken, te motiveren en te begeleiden. Eén van onze medewerkers is tot medio 2017 ingehuurd bij het Werkplein Fivelingo. Haar taak is gesprekken te voeren met cliënten die een bijstandsuitkering hebben aangevraagd en waarbij (dreigende) schuldenproblematiek zichtbaar is. Door vroegtijdig deze doelgroep te screenen op hun financiële situatie worden meerdere doelen bereikt. Hoe eerder de schuldenproblematiek in beeld is, hoe beter het is. Iedere vertraging levert hogere schulden op en de kans op het vinden en behouden van werk wordt beperkt door zorgen over de financiën. De gemeente Oldambt heeft gebruik gemaakt van onze expertise om de werkprocessen van het werkplein te analyseren met als doel de schuldhulpverlening te borgen in de processen. Uitwerking van dit onderzoek wordt op korte termijn verwacht. Op het werkplein Fivelingo en op het Werkplein Abillty verzorgt een preventiemedewerker van de VKB een ééndaagse training om cliënten die een bijstandsuitkering gaan ontvangen, voor te bereiden en te ondersteunen. Onderdeel van deze training is bijvoorbeeld het maken van een maand-, kwartaal- en jaarplanning. Ook wordt er aandacht besteed aan de gemeentelijke voorzieningen, toeslagen en wordt er gepoogd schuldenproblematiek op te sporen. De training op het Werkplein Abillty wordt in coproductie verzorgd met de preventiemedewerkers van de Groningse Kredietbank.

Sneller schulden oplossen

De complexiteit van de schuldendossiers zal onverminderd hoog blijven. Er is met regelmaat sprake van multi-problematiek waarin de gemeente in toenemende mate een regierol heeft. Vanuit de behoefte om snelle en eenvoudige oplossingen voor de schuldenproblematiek te vinden, wordt er gezocht naar nieuwe inzichten. Enerzijds zijn dat nieuwe inzichten waarin de gedragskant van de cliënt centraal staat. Anderzijds gaat het om initiatieven die meer gericht zijn op de hardere, financiële kant en het gebruik maken van automatisering. Wij staan open voor de nieuwste ontwikkelingen en zullen er daar waar mogelijk ons voordeel mee doen.

Privacy

De roep om snelle oplossingen voor schulden staat met regelmaat haaks op onze - terechte - verplichtingen ten aanzien van privacy. De VKB werkt met uiterst gevoelige gegevens en moet hierover waken. Uitwisseling van gegevens met bijvoorbeeld schuldeisers lijkt

eenvoudig maar is in de praktijk uiterst complex. Gemiddeld zijn er ruim 10 schuldeisers per dossier en het aantal schuldeisers waarmee de VKB te maken heeft, bestaat uit een veelvoud hiervan. Bovendien treedt in 2018 strenge Europese privacyregelgeving in werking waardoor het bescherming van de gegevens van inwoners onverminderd onze aandacht vraagt. De afweging van deze belangen wordt in de toekomst nog belangrijker.

Tot slot

Het oplossen van schulden is haalbaar; ieder jaar gaan een paar honderd cliënten een schuldenvrije toekomst tegemoet. Verder is het recidivecijfer van de VKB laag (4,3% in 2016) en werken we met ervaren medewerkers die het vak goed beheersen.

We zijn trots op wat we met ons personeel, cliënten en samenwerkingspartners kunnen bereiken en zien de toekomst met vertrouwen tegemoet.

Annelies Kleve
Directeur

2 Beleidsbegroting

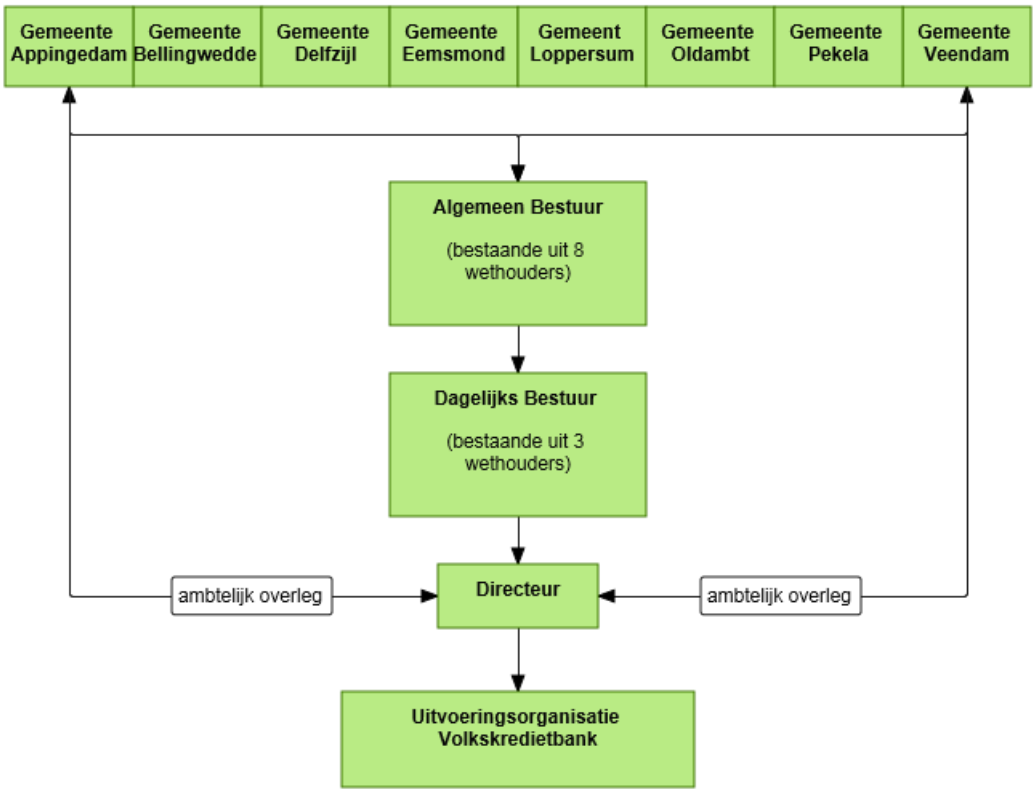
2.1 Inleiding

Voor u ligt de begroting 2018. Op grond van artikel 3 van de Financiële Verordening ex art. 212 van de Gemeentewet dient de begroting en de meerjarenraming mede op basis van een voortschrijdend beleidsplan uitvoering te geven aan het doel en de taakstelling van de Volkskredietbank.

2.2 De organisatie

2.2.1 Deelnemende gemeenten en bestuur

De uitvoeringsorganisatie VKB staat onder toezicht van een Algemeen Bestuur. Dit Algemeen Bestuur bestaat uit wethouders van de aangesloten gemeenten die schuldhulpverlening in hun portefeuille hebben. Uit dit Algemeen bestuur is een Dagelijks Bestuur gevormd van 3 wethouders. Het Dagelijks Bestuur houdt toezicht op de dagelijkse gang van zaken binnen de Volkskredietbank en is verantwoording verschuldigd aan het Algemeen Bestuur.



Het bestuur wordt gevormd door (peildatum: januari 2017):

Bestuursfunctie	Naam bestuurder	Gemeente
Voorzitter	Dhr. B. Boon	Oldambt
Vice-voorzitter	Mw. S. Herkströter	Eemsmond
Lid	Dhr. B. Wierenga	Veendam
Overige leden:	Dhr. W. 't Mannetje	Bellingwedde
	Dhr. M. Joostens	Delfzijl
	Dhr. B. Schollema	Loppersum
	Mw. A. Usmany	Appingedam
	Dhr. H. Hemmes	Pekela

De dagelijkse leiding over de organisatie ligt bij de directeur. De directeur is tevens ambtelijk secretaris van het bestuur.

De omvang van het verzorgingsgebied beloopt circa 150.000 inwoners (bron: CBS, 2016).

2.2.2 Huisvesting en bereikbaarheid

De Volkskredietbank is gevestigd aan de Stationsweg 2 in Appingedam.

De openingstijden voor de klant zijn:

- Ochtenden van 8:30 tot 12:30 uur;
- Middagen van 13:30 tot 16:00 uur.

Daarnaast zijn de consulenten voor de klant elke ochtend van 8:30 tot 10:30 uur telefonisch bereikbaar. Gelet op de uitgestrektheid van het werkgebied worden er spreekuren gehouden in de gemeenten: Pekela, Eemsmond, Veendam en Oldambt.

2.3 Programmaplan

2.3.1 Missie Volkskredietbank

In artikel 3 van de Gemeenschappelijke Regeling wordt de missie van de Volkskredietbank expliciet benoemd.

De bank is een kredietbank als bedoeld in artikel 5 Wck en heeft geen winstoogmerk. De regeling wordt getroffen ten bate van een zo doelmatig mogelijke uitvoering van de volgende belangen:

a. het verlenen van hulp om te komen tot een financieel stabiele situatie bij burgers die in financiële moeilijkheden verkeren of dreigen te raken;
b. het op zakelijke en sociaal verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan sociale kredieten;
c. het voorkomen van maatschappelijk minder gewenste vormen van financiële dienstverlening.

2.3.2 Visie op schuldhulpverlening

De visie van de bij de VKB aangesloten gemeenten is weergegeven in het Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening en luidt als volgt:

Schulden mogen geen belemmering vormen voor participatie. Alle inwoners[1] met (dreigende) financiële problemen kunnen een beroep doen op schuldhulpverlening. Het vergroten van de

[1] Natuurlijke personen vanaf 18 jaar. Preventieactiviteiten (adviesgesprekken, voorlichting, workshops, trainingen, cursussen e.d.) kunnen ook worden ingezet ten bate van doelgroepen onder de 18 jaar.

financiële zelfredzaamheid staat daarbij centraal. Er is begeleiding bij het vinden van een oplossing voor of het beheersbaar maken van de schulden. Er wordt maatwerk geboden en er worden blijvende resultaten behaald. Er is aandacht voor de oorzaken van de financiële problemen en mogelijke belemmeringen voor een oplossing. De gemeente voert de regie op het proces en de cliënt is zelf verantwoordelijk voor het slagen van een traject.

In bovenstaande visie ligt een viertal uitgangspunten besloten, te weten:

1. Een brede doelgroep;
2. Vraaggerichte dienstverlening en maatwerk;
3. Een integrale aanpak;
4. Eigen verantwoordelijkheid cliënt.

2.3.3 Schuldhulpverlening als instrument

De volgende vormen van dienstverlening worden ingezet:

- Het geven van voorlichting, cursussen/workshops en trainingen aan personen en instellingen;
- Het verzorgen van intakegesprekken;
- Het oplossen van crisissituaties;
- Het verstrekken van sociale kredieten aan cliënten die elders niet voor een krediet in aanmerking komen;
- Het voeren van inkomensbeheer teneinde het geldelijk evenwicht te doen hervinden;
- Het treffen van 100%-betalingsregelingen met voorkomende partijen voor cliënten;
- Het verstrekken van herfinancieringen, waarmee de totale schuldenlast voor 100% in één keer wordt voldaan;
- Het behartigen van de financiële belangen van personen die daar vanwege hun lichamelijke of psychische toestand of vanwege sociale omstandigheden niet zelf toe in staat zijn.
- Het volledig oplossen van schuldensituaties door schuldbemiddeling (maandelijks aflossingscapaciteit verdelen over de schuldeisers);
- Het door een schuldsanering volledig oplossen van schuldensituaties door het verstrekken van een saneringskrediet;
- Het beschikbaar stellen van een bankpas met rekening voor cliënten die geen gebruik kunnen maken van een reguliere bankpas.

Deze werkzaamheden worden integraal rondom de cliënt georganiseerd en worden vanuit de vestiging Appingedam uitgevoerd. Met een aantal gemeenten zijn specifieke afspraken gemaakt over bediening van de cliënt op werkpleinen of op locatie.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen het basispakket en het pluspakket.

2.3.3.1 Basispakket

De volgende producten/diensten vormen het basispakket van de Volkskredietbank:

Wettelijke taak:

- Intake en diagnose ten behoeve van producten uit het basispakket en in het kader van preventie (inclusief adviesgesprekken en crisisinterventies);
- Budgetcoaching;
- Budgetbeheer;
- Schuldregeling;
- Wsnp-verzoekschrift.

Geen wettelijke taak:

- Kredietverlening (herfinancieringen, saneringskredieten en persoonlijke leningen) zonder borgstelling;
- Beschermingsbewind.

2.3.3.2 Pluspakket

De volgende producten/diensten kunnen onderdeel uitmaken van het pluspakket en/of kunnen worden ingezet voor individuele inkoop:

- Cursus en training;
- Kredietverlening met borgstelling (statushouders).

2.3.4 Raming productafname 2018

Het programmaplan 2018 is gebaseerd op de gerealiseerde cijfers 2016. Voorts is het in het rekenmodel gebruikte werkvolume gebaseerd op de gerealiseerde gegevens over 2016. De onderliggende producten hierin zijn per product op ambtelijk niveau afgestemd. Daarnaast is in het kader van de totstandkoming van de programmabegroting het rekenmodel tezamen met de gemeente specifieke gegevens vertaald in de productraming 2018, die voor het management leidend zal zijn bij de dagelijkse sturing. De financiële vertaalslag ligt uiteraard in de financiële begroting verderop in dit document.

De begroting 2018 is opgesteld op basis van een inschatting van de aantallen producten voor het basis- en pluspakket. De specificatie van de aantallen per gemeente wordt hieronder weergegeven.

2.3.4.1 Basispakket

Opdrachtgever	Intake en diagnose	Advies-gesprek	Leen-aanvraag	Budget beheer zwaar	Budget beheer middel	Budget beheer licht
Tarief	€ 351	€ 175	€ 175	€ 1.052	€ 526	€ 351
Appingedam	76	42	38	127	5	1
Bellingwedde	32	20	12	43	3	3
Delfzijl	170	117	95	281	15	8
Eemsmond	53	30	30	116	5	2
Loppersum	35	22	18	68	-	1
Oldambt	148	108	109	299	12	7
Pekela	66	35	45	94	5	9
Veendam	145	76	93	197	5	19
Totaal	725	450	440	1.225	50	50

Opdrachtgever	Financieel beheer	Budget-coaching	Schuld-regeling	Schuld-bemid-deling	Wsnp-verklaring	Totaal basis pakket
Tarief	€ 263	€ 526	€ 1.228	€ 526	€ 351	
Appingedam	4	49	34	16	11	€ 258.116
Bellingwedde	1	9	15	6	7	€ 93.729
Delfzijl	4	92	77	34	29	€ 575.143
Eemsmond	-	37	36	13	10	€ 228.485
Loppersum	-	14	19	8	9	€ 129.235
Oldambt	3	64	88	37	39	€ 588.908
Pekela	3	25	28	12	10	€ 199.988
Veendam	5	60	73	34	45	€ 453.211
Totaal	20	350	370	160	160	€ 2.526.815

2.3.4.2 Pluspakket

Opdrachtgever	Leen-aanvraag met borg	Algemene voor-lichting	Cursus 'Gelet o/h budget'	Cursus '€uries €nzo'	Cursus 'Kostdat'	Totaal plus pakket
Tarief	€ 175	€ 1.500	€ 2.000	€ 1.000	€ 2.000	
Appingedam	9	1	-	-	-	€ 2.575
Bellingwedde	-	1	-	-	-	€ 1.500
Delfzijl	15	-	-	-	-	€ 2.625
Eemsmond	-	4	-	-	-	€ 6.000
Loppersum	4	-	-	-	-	€ 700
Oldambt	37	6	-	-	4	€ 23.475
Pekela	14	-	-	-	-	€ 2.450
Veendam	21	-	-	-	-	€ 3.675
Totaal	100	12	-	-	4	€ 43.000

2.3.4.3 Betaald budgetbeheer

Opdrachtgever	Cliënten	Totaal
Tarief	€ 351	
Appingedam	11	€ 3.861
Bellingwedde	4	€ 1.404
Delfzijl	33	€ 11.583
Eemsmond	12	€ 4.212
Loppersum	4	€ 1.404
Oldambt	33	€ 11.583
Pekela	20	€ 7.020
Veendam	28	€ 9.828
Totaal	145	€ 50.895

Zelfredzame cliënten, waarbij geen noodzaak bestaat voor verdere dienstverlening maar die wel graag cliënt willen blijven, betalen zelf voor de dienstverlening.

2.3.5 Overzicht bestaanskosten 2018

De VKB heeft te maken met kosten voor bestuursondersteuning en niet product- / dienstverleningspecifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Er vindt een algemene interne ondersteuning aan de diverse organisatieonderdelen en het management plaats. Bij de algemene interne ondersteuning gaat het onder meer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en applicatiebeheer en de facilitaire ondersteuning. De begrote lasten worden bepaald door de kosten van het in standhouden van de gemeenschappelijke regeling. Deze zogenaamde bestaanskosten zijn de materiele kosten en ondersteunde diensten (indirecte kosten).

BESTAANSKOSTEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
E.7 Personeelskosten	785.000	775.000	844.472
E.8 Afschrijvingskosten	109.000	111.000	101.726
E.9 Huisvestingskosten	141.000	140.000	138.948
E.10 Automatiseringskosten	190.000	181.000	177.966
E.11 Organisatiekosten	161.000	161.000	160.933
E.12 Rente- en bankkosten	27.000	28.000	29.697
E.14 BTW kosten	104.000	100.000	112.465
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	1.517.000	1.496.000	1.566.207

DEKKING BESTAANSKOSTEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.000	128.000	127.698
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	504.000	355.000	598.235
E.3 Opbrengsten schuldhulpverlening	785.000	915.000	741.136
E.6 Rente opbrengsten	97.000	98.000	99.138
Totaal baten	1.517.000	1.496.000	1.566.207
Saldo	-	-	-

In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op de bestaanskosten. Dit wil zeggen dat de totale bestaanskosten worden verminderd met de vaste bijdrage, de opbrengsten schuldhulpverlening (productprijzen), de rente opbrengsten en het restant wordt in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten (exploitatie bijdrage).

2.4 Paragrafen

Door de provincie Groningen is in het kader van haar provinciale toezichtstaak aangegeven dat ter uitvoering van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een aantal paragrafen dient te worden opgenomen. Ter uitvoering hiervan is de financiële verordening (ex art 212 Gemeentewet) opgesteld, waarin in artikel 12 uitvoering is gegeven aan deze eis van de provincie. In het navolgende komen bedoelde paragrafen aan de orde.

2.4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen is van belang om de financiële gezondheid van de Volkskredietbank te kunnen beoordelen. Het is bedoeld om risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen op te kunnen vangen. Het gaat hierbij om de verhouding tussen:

- De weerstandscapaciteit, dit is de beschikbare financiële ruimte die zonder ingrijpende beleidswijzigingen beschikbaar is;
- De aanwezige risico's.

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen, de structurele en de incidentele weerstandscapaciteit.

De *structurele weerstandscapaciteit* is met name van belang voor het opvangen van optredende risico's die een over de tijd uitgestrekt effect hebben en om de incidentele weerstandscapaciteit aan te vullen na het optreden van risico's. Een structureel middel om risico's op te vangen kan bijvoorbeeld zijn de post onvoorzien in de begroting.

De *incidentele weerstandscapaciteit* is het ter dekking van risico's aanwezige vrije vermogen. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat uit bijvoorbeeld de algemene en bestemmingsreserves en deze bedrage ultimo 2016 nihil.

De aanwezige (structurele en incidentele) weerstandscapaciteit moet voldoende zijn om de financiële gevolgen van optredende risico's op te kunnen vangen. Risico's zijn van nature onzeker van aard en omvang. Indien dit niet zo was, zouden zij worden opgenomen in de begroting. De belangrijkste risico's voor de Volkskredietbank zijn:

- Aansprakelijkheid (claims);
- Bedrijfsvoering (Cao-wijziging, ziekte, wachtgeld, ongevallen);
- Financieel (financiering, gemeentelijke herindeling, proceskostenveroordeling, eigen risico verzekeringen);
- Externe factoren (regelgeving, conjunctuur en macro-economische effecten);
- Overige risico's.

Uitgangspunt bij de aanwezige risico's is dat het uitsluitend incidentele tegenvallers zijn. Daarnaast zullen niet alle risico's op hetzelfde moment plaatsvinden.

De Volkskredietbank is een uitvoeringsorgaan van de deelnemende gemeenten. In dat kader ontvangt de Volkskredietbank op basis van de opgestelde begroting financiële bijdragen van de deelnemende gemeenten en is het niet nodig dat de Volkskredietbank over een eigen weerstandsvermogen beschikt. Een nadelige exploitatiesaldo wordt op basis van de

gemeenschappelijke regeling volledig doorberekend aan de deelnemende gemeenten. In het weerstandsvermogen wordt daarom voorzien door de deelnemende gemeenten zelf. Een eventueel nadelig exploitatiesaldo brengen de gemeenten ten laste van de door hen opgebouwde weerstandscapaciteit. Hiermee is de weerstandscapaciteit van de VKB als zodanig gewaarborgd.

2.4.1.1 Kengetallen

Ingevolge artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV) dienen een aantal kengetallen opgenomen te worden. De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een betere inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
Netto schuldquote	8%	9%	8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	8%	9%	8%
Solvabiliteitsratio	0%	0%	0%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Liquiditeitsratio	0,8	0,8	0,8

Netto schuldquote
Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Normaliter bevindt de netto schuldquote zich ergens tussen de 0% en 100%.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VKB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode nihil (zie paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing op pagina 12).

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Liquiditeitsratio
De liquiditeit laat zien wat de mate is waarin de VKB in staat is om aan haar direct opeisbare verplichtingen te kunnen voldoen. De liquiditeitsratio is conform het gevoerde beleid al een langere periode onder de 1. De huidige uitkomst geeft aan dat er op korte termijn onvoldoende vorderingen en gelden zijn om de korte schulden te voldoen. Door de waarborgen die een gemeentelijke kredietbank als overheidsorgaan (gemeenschappelijke regeling) met zich meebrengt, is er geen noodzaak het toegepaste beleid te wijzigen.

2.4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De investeringen zijn met name gericht geweest op het in stand houden en vervangen van het automatiseringspark.

Het personeel is gehuisvest in het kantoorpand aan de Stationsweg 2 te Appingedam. Dit pand wordt gehuurd. Het binnen onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico

van de Volkskredietbank. Voor wat betreft de inrichting dan wel bouwkundige aanpassingen van de kantoorruimten is de Volkskredietbank eveneens verantwoordelijk. Deze kosten worden aangemerkt als huurder investeringen. Het externe (groot) onderhoud van het kantoorpand komt voor rekening en risico van de verhuurder.

Daarnaast heeft de organisatie een dienstvoertuig in gebruik in verband met het spreekuur bezoek op locatie. Dit voertuig is in 2009 aangeschaft. De afschrijving- en onderhoudskosten worden in de exploitatie verwerkt.

2.4.3 Financiering

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille. Overeenkomstig de regelgeving heeft het bestuur het treasurystatuut vastgesteld. Het treasurystatuut stelt kaders en doelstellingen voor de uitvoering van het treasurybeleid. Het treasurystatuut is gebaseerd op de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido). Een belangrijk doel van deze wet is de bevordering van een solide financieringstructuur van decentrale overheden, een doel dat de Volkskredietbank eigen is. De treasuryfunctie wordt onderverdeeld in risicobeheer en kasbeheer.

2.4.3.1 Risicobeheer

Conform artikel 13 Besluit Begroting en Verantwoording zullen opmerkingen gemaakt moeten worden omtrent beleidsvoornemens inzake risicobeheer. Het betreft hier rente-, debiteuren-, koers-, en valutarisico's. Voor de Volkskredietbank zijn de twee laatstgenoemde risico's niet van toepassing. Voor risico's die kwantificeerbaar zijn, dienen voorzieningen te zijn gevormd.

Renterisico

Onder dit risico wordt begrepen het risico dat de Volkskredietbank loopt als gevolg van mogelijke renteschommelingen. Voorkomen dient te worden dat de Volkskredietbank in financiële moeilijkheden komt door rentestijgingen. Dit risico kan worden beperkt door de financieringsbehoefte te spreiden over de jaren. De mate van deze spreiding wordt uitgedrukt in de renterisico norm. In de renterisico norm worden nieuw aan te trekken leningen in een jaar uitgedrukt als percentage van het begrotingstotaal.

De begrote renterisico norm 2018 worden weergegeven in de volgende tabel.

Renterisiconorm (bedragen x 1.000)			**2018 (begroot)**
1a	Renteherziening op vaste schuld o/g		€ -
1b	Renteherziening op vaste schuld u/g		€ -
2	Netto renteherziening op vaste schuld	(1a - 1b)	€ -
3a	Nieuwe aangetrokken vaste schuld		€ -
3b	Nieuwe verstrekte lange leningen		€ 700
4	Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	(3a - 3b)	€ -700
5	Betaalde aflossingen		€ -
6	Herfinanciering	(laagste van 4 en 5)	€ -700
7	Renterisico op vaste schuld	(2 + 6)	€ -700
8	De begrotingsomvang per 1 januari		€ 3.996
9	Het normpercentage		20%
10	Renterisiconorm	(8 x 9)	€ 799
11	Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)	(10 - 7)	€ 1.499

In het jaar 2018 en ook de komende jaren verwacht de Volkskredietbank geen overschrijding van deze norm.

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer (of debiteurenrisicobeheer) is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid op een waardedaling van de vorderingspositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij. Ten aanzien van het debiteurenrisico, kan jaarlijks 4% van de netto uitbetaalde leningen in dat jaar worden toegevoegd aan de voorziening dubieuze leningdebiteuren. Er wordt ten aanzien van leningdebiteuren een (pro)actief beleid gevoerd.

Voor wat betreft niet-kwantificeerbare risico's wordt verwezen naar de eerdere paragraaf betreffende het weerstandsvermogen.

2.4.3.2 Kasbeheer

De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarvoor de Volkskredietbank middelen mag aantrekken op de geldmarkt. Voor de netto vlottende schulden geldt de kasgeldlimiet als norm. De standaard norm is gedefinieerd als 8,2% van de jaarlijkse begrotingsomvang aan het begin van het jaar. Op grond van artikel 3 lid 5 van de Wet Fido wordt jaarlijks door de provincie Groningen in overleg met de VKB een afwijkend percentage voor de kasgeldlimiet vastgesteld, zodat de netto vlottende schuld binnen de toegestane kasgeldlimiet blijft.

De begrote kasgeldlimiet 2018 worden weergegeven in de volgende tabel.

Kasgeldlimiet (bedragen x 1.000)		**2018** (begroot)
Omvang begrotingstotaal per 1 januari:		€ 3.996
Toegestane kasgeldlimiet	(a)	
- in procenten		65,0%
- in geld		€ 2.597
Vlottende schuld		
- opgenomen gelden < 1 jaar		€ -
- schuld in rekening-courant		€ -
- gestorte gelden door derden < 1 jaar		€ 6.000
- overige geldleningen niet zijnde vaste schuld		€ -
Totaal vlottende schuld	(b)	€ 6.000
Vlottende kasgeldmiddelen		
- uitgeleende gelden < 1 jaar		€ 60
- contante gelden in kas		€ -
- tegoeden in rekening-courant		€ 3.600
- overige uitstaande gelden < 1 jaar		€ -
Totaal vlottende kasgeldmiddelen	(c)	€ 3.660
Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto vlottende schuld	(b) - (c)	€ 2.340
Toegestane kasgeldlimiet	(a)	€ 2.597
Ruimte (positief) / Overschrijding (negatief)		€ 257

De hieruit voortvloeiende begrote kasgeldlimiet 2018 bedraagt € 257.000,- positief (ruimte).

2.4.4 Bedrijfsvoering

Algemeen

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de beleidsmatige en toekomstige aspecten van de bedrijfsvoering. Een juiste bedrijfsvoering is van belang om de taken van de VKB verantwoord uit te kunnen voeren. De VKB beschikt over een werkorganisatie onder leiding

van een directeur. De werkorganisatie voert taken op het gebied schuldhulpverlening uit. Voor een verdere toelichting op de bedrijfsvoering wordt verwezen naar het woord van de directie op pagina 4 en het programmaplan op pagina 7.

Automatisering

De VKB heeft de automatisering uitbesteed. De VKB is aangesloten op en maakt gebruik van de diensten van CSN Groep B.V. De diensten worden door middel van een dienstverlenings-overeenkomst uitgevoerd. Naast de standaard software voor een werkplek wordt gebruik gemaakt van de softwareprogramma's Allegro, Exact, Xtendis, Scienta en Cobra. De belangrijkste applicatie Allegro zal verder worden geoptimaliseerd door de realisatie van meer automatische koppelingen in combinatie met de webportal 'Mijn VKB'.

Gegevensbescherming

Informatie is één van de belangrijkste bedrijfsmiddelen van de VKB. Toegankelijke en betrouwbare informatie is essentieel voor de VKB om zijn (wettelijke) taken te kunnen uitvoeren en om daarover transparant en proactief verantwoording te kunnen afleggen. Daarnaast verwerkt de VKB bij de uitvoering van zijn taken persoonsgegevens van gevoelige aard. Hieronder verstaan we bijvoorbeeld financiële gegevens of gegevens die kunnen worden misbruikt voor (identiteits)fraude (identiteitsbewijzen en het Bsn). Deze informatie is dus zeer waardevol en moet beschermd worden.

De VKB spant zich de komende tijd in om de informatiebeveiliging verder te professionaliseren. Hiervoor is o.a. informatiebeveiligingsbeleid in de maak. Aanleiding hiervoor is onder meer het van kracht worden van de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) per mei 2018. Deze verordening gaat de bestaande Wet bescherming persoonsgegevens vervangen en kent nog uitgebreidere en strengere normen op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens. Zo dienen overheidsinstellingen verplicht een Functionaris voor Gegevensbescherming (FG) aan te stellen. Dit is een onafhankelijk opererende medewerker die informeert en adviseert over de wettelijke verplichtingen en toeziet op de naleving daarvan. De FG is tevens aanspreekpunt voor de toezichthouder (Autoriteit Persoonsgegevens) en alle personen van wie gegevens worden verwerkt. Voor het treffen en uitvoeren van deze maatregelen dient er uiteraard budget beschikbaar te worden gesteld. Hoewel de omvang daarvan op dit moment lastig valt in te schatten, is hiervoor een budget van € 14.000,- in de begroting opgenomen.

Onderzoek toekomstscenario's VKB

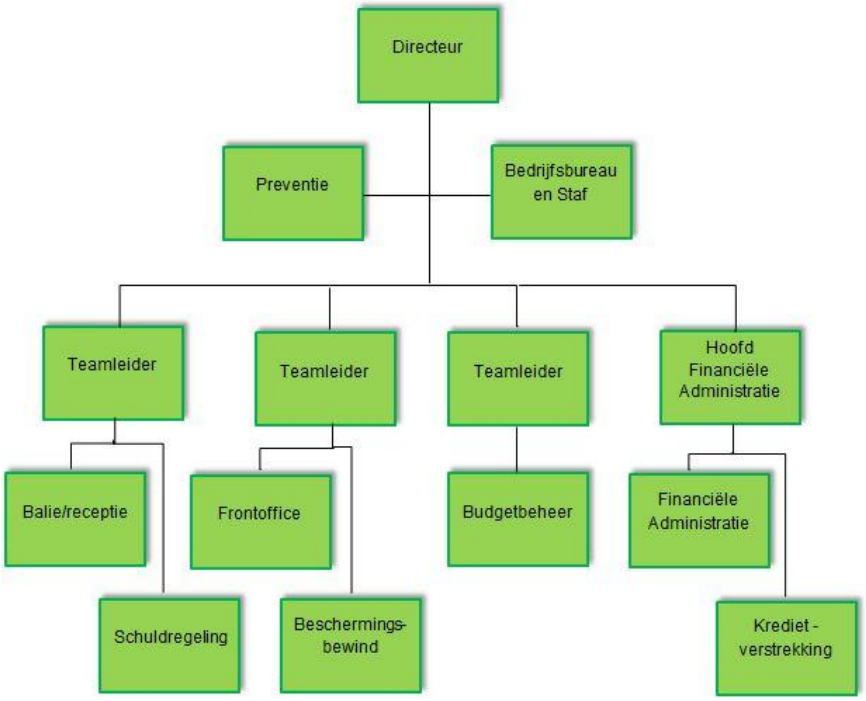
In de tweede helft van 2016 heeft het algemeen bestuur groen licht gegeven voor een onderzoek door BMC Advies B.V. over de toekomstscenario's van de VKB met het oog op de gemeentelijke herindeling en de positie van beschermingsbewind. Er wordt onderzoek gedaan op welke wijze het flexibel aanbieden van beschermingsbewind is te realiseren en wat hiervan de consequenties zijn. Ook worden de gevolgen, kansen en risico's in kaart gebracht op zowel bestuurlijk (zeggenschap), bedrijfsmatig als financieel vlak. Er wordt gewerkt met een klankbordgroep, bestaande uit: bestuursleden, beleidsambtenaren, medewerkers en het management van de VKB. De resultaten van het onderzoek worden in de eerste helft van 2017 in het bestuur besproken.

Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen in werking getreden. De vraag of de activiteiten van de VKB onder de Vpb-plicht vallen, is daarin leidend. De VKB heeft de samenwerking gezocht met een drietal andere kredietbanken. Gezamenlijk is aan Deloitte Belastingadviseurs de opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de vraag of de VKB Vpb-plichtig is en zo ja, wat daarvan de gevolgen zullen zijn. Deloitte Belastingadviseurs heeft begin december 2016 een brief naar de belastingdienst verstuurd. Het uitgangspunt is dat, bij de VKB geen sprake is van een Vpb-plicht, omdat er geen fiscaal winststreven is. De belastingdienst heeft in een schriftelijk reactie van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient de belastingplicht opnieuw te worden beoordeeld.

Personeel
Het personeel is in dienst van de Volkskredietbank. De arbeidsvoorwaardenregeling voor de sector gemeenten (CAR-UWO) is van toepassing. De loonkosten zijn gebaseerd op de schaallonen behorende bij de functies en het van toepassing zijnde bezoldigingsbesluit van de gemeente Appingedam. De loonkosten bestaan onder andere uit: de jaarlonen inclusief 8% vakantietoeslag, 6% eindejaarsuitkering, 1,5% levensloopbijdrage, 0,8% bovenwettelijke verlofuren (totaal IKB: 16,3%) en sociale lasten werkgeverspremies WGA, ZVW etc. en de werkgeverslasten OP/NP, AOP en VPL.

De VKB levert, ondergebracht in een 9-tal afdelingen, verschillende financiële diensten in de regio noordoost Groningen. Hieronder is het organogram van de uitvoeringsorganisatie van de VKB weergegeven.



De uitvoeringsorganisatie staat onder leiding van de directeur en onder toezicht van het Dagelijks en het Algemeen Bestuur.

2.4.5 Verbonden partijen
De Volkskredietbank is als Gemeenschappelijke Regeling een verbonden partij voor de deelnemende gemeenten. De Volkskredietbank heeft zelf geen verbonden partijen.

2.4.6 Risico extra aanvragen
Alle in deze begroting opgenomen resultaten zijn gebaseerd op een voorspelling omtrent het aantal aanvragen. Indien er in het begrotingsjaar sprake zal zijn van een (grote) stijging of daling in het aantal aanvragen, zal dit gevolgen hebben voor genoemde resultaten en de financiële bijdrage van de gemeenten.

3 Financiële begroting

3.1 Overzicht van baten en lasten 2018

In dit overzicht staan de baten en lasten van de begroting 2018 en 2017. Daarnaast zijn ook de gerealiseerde baten en lasten 2016 opgenomen.

BATEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.000	128.000	127.698
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	504.000	355.000	598.235
E.3 Opbrengsten schuldhulpverlening	2.587.000	2.751.000	2.387.670
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	539.000	585.000	560.622
E.5 Overige opbrengsten	138.000	131.000	170.362
E.6 Rente opbrengsten	97.000	98.000	99.138
Totaal baten	3.996.000	4.048.000	3.943.725

LASTEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
E.7 Personeelskosten	3.152.000	3.213.000	3.110.151
E.8 Afschrijvingskosten	109.000	111.000	101.726
E.9 Huisvestingskosten	147.000	149.000	143.870
E.10 Automatiseringskosten	190.000	181.000	177.966
E.11 Organisatiekosten	193.000	186.000	179.652
E.12 Rente- en bankkosten	32.000	40.000	32.148
E.13 Kosten voorzieningen	30.000	24.000	38.935
E.14 BTW kosten	143.000	144.000	159.277
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-
Totaal lasten	3.996.000	4.048.000	3.943.725
Exploitatiesaldo voor bestemming	-	-	-
Mutaties reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Bestemmingsreserves	-	-	-
Totaal mutaties reserves	-	-	-
Saldoverdeling gemeenten	-	-	-
Exploitatiesaldo na bestemming	-	-	-

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het jaar 2018 een sluitende begroting laat zien.

Uitgangspunten begroting 2018

De jaarrekening 2016, de tarieven 2016, de begroting 2017 en andere richtlijnen en voorwaarden vormen gezamenlijk de uitgangspunten voor de begroting 2018, omdat hierin het meest recente beleid is opgenomen.

Bij de toepassing van de loon- en prijsindex wordt aangesloten bij de kengetallen in de Macro Economische Verkenningen (MEV) 2016, opgesteld door het Centraal Plan Bureau (CPB).

De prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc) van de MEV 2016, dient als prijsindex voor de prijscompensatie van de overige kosten. Op basis van de verwachtingen van het CPB bedraagt deze index 1,1% voor 2017. Voor de begroting 2018 wordt rekening gehouden met deze prijsindexatie.

De salarisstaat per 1 januari 2017 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2018. Bij het opstellen van de uitgangspunten voor deze begroting is uitgegaan van de huidige Cao Gemeenten (januari 2016 tot en met mei 2017) en de salaristabel per 1 januari 2017. Voor de begroting 2018 wordt rekening gehouden met een loonstijging van 2,2%. Dit percentage is gelijk aan de Loonvoet sector overheid 2017 (MEV 2016).

Uitgaande van het bestaande dienstenaanbod stelt de Volkskredietbank voor om de tarieven voor de begroting 2018 met 2,2% te indexeren; dit aangezien de kostprijs van de diensten nagenoeg volledig uit de personeelscomponent bestaat.

3.2 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 2018

Toelichting op de baten

De begrote totale baten zijn per saldo € 52.000,- lager dan de begroting 2017. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 5% worden niet toegelicht):

BATEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2018 t.o.v. begroting 2017				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.000	128.000	3.000	2,3	-	-	3.000
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	504.000	355.000	149.000	29,6	-	-	149.000
E.3 Opbrengsten schuldhulpverlening	2.587.000	2.751.000	-	-	164.000	6,3	-164.000
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	539.000	585.000	-	-	46.000	8,5	-46.000
E.5 Overige opbrengsten	138.000	131.000	7.000	5,1	-	-	7.000
E.6 Rente opbrengsten	97.000	98.000	-	-	1.000	1,0	-1.000
Totaal baten	3.996.000	4.048.000	159.000	4,0	211.000	5,3	-52.000

De begrote **exploitatie bijdrage opdrachtgevers (E.2)** is € 149.000,- hoger dan de begroting 2017. Dit betreft een extra bijdrage door de deelnemende gemeenten voor de dekking van de bestaanskosten van de VKB.

De begrote **opbrengsten schuldhulpverlening (E.3)** zijn € 164.000,- lager dan de begroting 2017. Met ingang van 1 januari 2014 is de duur van budgetbeheer voor alle cliënten beperkt tot maximaal 4 jaar. De vorm, intensiteit en omvang van de dienstverlening worden afgestemd op de hulpvraag en situatie van de cliënt. Dit is maatwerk en de Volkskredietbank zal dus niet automatisch alle mogelijke producten inzetten; lichte vormen van dienstverlening waar het kan, intensieve trajecten waar nodig. Op basis van deze gegevens zijn met name de aantallen budgetbeheer aanzienlijk gedaald. Naar verwachting zullen de aantallen in 2018 stabiliseren. De begrote aantallen en de analyse daarvan worden zichtbaar in de volgende tabel:

Activiteiten	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2018 t.o.v. 2017			
			Hoger		Lager	
	aant.	aant.	aant.	%	aant.	%
Basispakket						
Intake en diagnose	725	709	16	2,3	-	-
Adviesgesprekken	450	176	274	155,7	-	-
Leenaanvraag zonder borg	440	435	5	1,1	-	-
Budgetbeheer zwaar	1.225	1.344	-	-	119	8,9
Budgetbeheer middel	50	76	-	-	26	34,2
Budgetbeheer licht	50	91	-	-	41	45,1
Financieel beheer	20	32	-	-	12	37,5
Budgetcoaching	350	356	-	-	6	1,7
Schuldregeling	370	470	-	-	100	21,3
Schuldbemiddeling	160	151	9	6,0	-	-
Wsnp-verklaring	160	215	-	-	55	25,6
Pluspakket						
Leenaanvraag met borg	100	92	8	8,7	-	-
Beschermingsbewind						
Intake	20	10	10	100,0	-	-
Lopende dossiers	430	470	-	-	40	8,5

De begrote **opbrengsten beschermingsbewind (E.4)** zijn € 46.000,- lager dan de begroting 2017. Om meerdere redenen is er besloten een tijdelijke opnamestop in te voeren voor 2015 en 2016. In de loop van 2017 zal het standpunt van de huidige opnamestop worden heroverwogen. In deze begroting wordt er vanuit gegaan dat de clientenstop vooralsnog gehandhaafd blijft. Daarnaast gaat de natuurlijke uitstroom door. Het gevolg is dat de aantallen afnemen. Ook de verhouding in de gehanteerde tarieven is gewijzigd. Het (hogere) tarief voor schuldenbewind wordt tot nu toe in de praktijk minder vaak gehanteerd. Ook dit leidt tot een lagere opbrengst.

De begrote **overige opbrengsten (E.5)** zijn € 7.000,- hoger dan de begroting 2017. In verband met de (verwachte) toename van het aantal schuldbemiddelingen zal de bijdrage door de schuldeisers ook toenemen.

Toelichting op de lasten

De begrote totale lasten zijn per saldo € 52.000,- lager dan de begroting 2017. De afwijking kan als volgt worden gespecificeerd (afwijkingen tot en met 5% worden niet toegelicht):

LASTEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2018 t.o.v. begroting 2017				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.7 Personeelskosten	3.152.000	3.213.000	-	-	61.000	1,9	-61.000
E.8 Afschrijvingskosten	109.000	111.000	-	-	2.000	1,8	-2.000
E.9 Huisvestingskosten	147.000	149.000	-	-	2.000	1,4	-2.000
E.10 Automatiseringskosten	190.000	181.000	9.000	4,7	-	-	9.000
E.11 Organisatiekosten	193.000	186.000	7.000	3,6	-	-	7.000
E.12 Rente- en bankkosten	32.000	40.000	-	-	8.000	25,0	-8.000
E.13 Kosten voorzieningen	30.000	24.000	6.000	20,0	-	-	6.000
E.14 BTW kosten	143.000	144.000	-	-	1.000	0,7	-1.000
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-
Totaal lasten	3.996.000	4.048.000	22.000	0,6	74.000	1,9	-52.000

De begrote **personeelskosten (E.7)** zijn per saldo € 61.000,- lager dan de begroting 2017 en zijn als volgt onderverdeeld:

LASTEN	Begroting 2018	Begroting 2017	Begroting 2018 t.o.v. begroting 2017				
			Hoger		Lager		Saldo
	€	€	€	%	€	%	€
E.7 Personeelskosten:							
Loonsomkosten ambtelijk personeel	2.839.000	2.878.000	-	-	39.000	1,4	-39.000
Overige personeelskosten:							
Uitzend- en detacheringskosten	125.000	148.000	-	-	23.000	15,5	-23.000
Vervangingskosten ziekteverzuim	70.000	70.000	-	-	-	-	-
Scholingskosten	50.000	50.000	-	-	-	-	-
Kosten DVO salarisverwerking en P&O	23.000	12.000	11.000	91,7	-	-	11.000
Reis- en verblijfkosten	10.000	10.000	-	-	-	-	-
Diverse personeelskosten	35.000	45.000	-	-	10.000	22,2	-10.000
Totaal	313.000	335.000	11.000	3,5	33.000	10,5	-22.000
Totaal personeelskosten	3.152.000	3.213.000	11.000	0,3	72.000	2,3	-61.000

- De begrote **uitzend- en detacheringskosten** zijn € 23.000,- lager dan de begroting 2017. De loonsomkosten van het vaste ambtelijke personeel zijn lager dan begroot in 2017. De formatie is aangepast naar aanleiding van de afname in de aantallen producten. De VKB heeft behoefte aan een flexibele schil, zodat er beter kan worden gestuurd op de (toekomstige) veranderingen in de dienstverlening;
- De begrote **kosten DVO salarisverwerking en P&O** zijn € 11.000,- hoger dan de begroting 2017. De VKB beschikt niet over een eigen P&O medewerker. De P&O-taken zijn onder verantwoordelijkheid gebracht van de leidinggevenden. Specifieke vragen worden uitbesteed. Er is besloten P&O-ondersteuning vanuit de gemeente Appingedam aan te trekken onder andere met betrekking tot veranderingen in de Car-Uwo. In verband met de invoering van het Individueel Keuzebudget (IKB) per 1 januari 2017 is de salarisverwerking uitbesteed aan de gemeente Delfzijl. Ook deze kosten zijn hierin meegenomen;
- De begrote **diverse personeelskosten** zijn € 10.000,- lager dan de begroting 2017. Deze kosten zijn voornamelijk gedaald omdat de kosten voor de salarisverwerking zijn verplaatst naar de subcategorie **kosten DVO salarisverwerking en P&O**;

Personeelsbezetting	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
	fte	fte	fte
Afdeling:			
Management	4,5	5,6	5,5
Bedrijfsbureau en staf	4,0	3,3	3,0
Financiële admin. / kredietverstrekking	2,3	2,4	2,3
Assistenten / receptie	4,3	5,1	4,3
Preventie	1,4	1,4	1,4
Beschermingsbewind	7,7	9,5	7,7
Front office	6,1	5,1	6,1
Budgetbeheer	10,4	11,9	10,9
Schuldregeling	5,3	6,3	6,0
Totaal	46,1	50,6	47,2

De begrote **rente- en bankkosten (E.12)** zijn € 8.000,- lager dan de begroting 2017. De afname ontstaat door het dalende aantal cliënten in onder andere budgetbeheer en de daarmee gepaard gaande lagere aantal financiële overboekingen via de bank. Hierdoor dalen ook de rente- en bankkosten.

De begrote **kosten voorzieningen (E.13)** zijn € 6.000,- hoger dan de begroting 2017. De dubieuze lening debiteuren zullen de komende jaren waarschijnlijk toenemen, omdat ook cliënten met een lening van de VKB moeite kunnen ondervinden bij het betalen van de

maandelijkse termijnen. Middels deze kosten zal de voorziening lening debiteuren op peil worden gebracht. Hetzelfde geldt voor de dubieuze debiteuren beschermingsbewind. Het aantal beschermingsbewind cliënten is de afgelopen jaren aanzienlijk toegenomen. Het risico dat een dergelijke cliënt (een deel van) de betaling van de dienstverlening niet kan nakomen, wordt gedekt middels een voorziening dubieuze debiteuren beschermingsbewind.

Vennootschapsbelasting (E.15)
De belastingdienst heeft in een brief van 20 januari 2017 geconcludeerd dat er geen belastingplicht ontstaat voor de vennootschapsbelasting per 1 januari 2016. Indien blijkt dat in een later jaar wel positieve resultaten worden behaald, dient de belastingplicht opnieuw te worden beoordeeld. In de begroting 2018 worden geen positieve resultaten behaald en daarom is er geen vennootschapsbelasting berekend en verantwoord.

3.3 Overzicht van baten en lasten beschermingsbewind 2018

Beschermingsbewind zal primair door de cliënt worden betaald. Ongeveer drie kwart van alle cliënten zal hiervoor bijzondere bijstand aanvragen. Deze kosten zullen derhalve wel op de gemeentebegroting drukken maar niet primair als 'uitgaven VKB' zichtbaar zijn.

Van belang hierbij is dat beschermingsbewind alleen door de rechter kan worden opgelegd en ook alleen door de rechter beëindigd kan worden. De rechtbank bepaalt tevens het soort bewind. In onderstaande tabel is er op basis van een schatting vanuit gegaan dat voor 30% van de dossiers het hogere schuldenbewind tarief gehanteerd mag worden. Op dit moment is er nog weinig duidelijk over de criteria die de rechtbank bij deze keuze hanteert. Het is dus onzeker of de verdeling 30%-70% in de praktijk een juiste zal zijn. Daarnaast is nog onvoldoende duidelijk hoeveel extra werk er zit in het aan de rechtbank aantonen van de omstandigheden voor een schuldenbewind.

Zowel een andere verdeling als extra werkzaamheden voor het aantonen van schulden-bewinden, zullen uiteraard gevolgen hebben voor de baten en lasten van de afdeling beschermingsbewind.

De geschatte verdeling voor 2018 van het aantal dossiers per gemeente blijkt uit onderstaand overzicht:

Opdrachtgever	Intake	Jaarbeloning		Totaal
		Normaal	Schulden	
Tarief	€ 520	€ 1.105	€ 1.430	
Appingedam	2	30	13	€ 52.208
Bellingwedde	-	7	3	€ 12.246
Delfzijl	3	53	23	€ 93.577
Eemsmond	2	29	12	€ 51.571
Loppersum	1	11	5	€ 20.043
Oldambt	5	78	34	€ 137.589
Pekela	2	23	10	€ 41.067
Veendam	3	39	17	€ 69.306
Overige	2	30	13	€ 51.987
Totaal	20	301	129	€ 529.594

Hieronder wordt het overzicht weergegeven van de baten, lasten en de exploitatie bijdrage.

Beschermingsbewind	Begroting 2018	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
Baten	593.000	733.000	623.452
Lasten	996.000	1.163.000	988.581
Saldo	-403.000	-430.000	-365.129

De dossiers beschermingsbewind zijn complex en daarmee bewerkelijk. De tijdsinvestering en de daarmee gepaard gaande lasten zijn hoger dan de bijbehorende baten. De tarieven voor beschermingsbewind worden vastgesteld in een Ministeriële regeling (en worden jaarlijks geïndexeerd) en kunnen daarom niet door de VKB worden aangepast. Het gevolg hiervan is dat de verhouding lasten en baten in onbalans is en het daardoor ontstane tekort op de begroting drukt. Verwacht wordt dat er een tekort op beschermingsbewind wordt gerealiseerd voor een bedrag van € 403.000,- in 2018. Het tekort wordt door middel van een exploitatie bijdrage in rekening gebracht bij de deelnemende gemeenten.

Verdeling exploitatie bijdrage beschermingsbewind per opdrachtgever

Opdrachtgever	Begroting 2018	Begroting 2017	Realistie 2016
	€	€	€
Appingedam	41.000	42.000	31.948
Bellingwedde	14.000	14.000	15.836
Delfzijl	76.000	82.000	71.196
Eemsmond	43.000	47.000	32.620
Loppersum	19.000	20.000	20.390
Oldambt	113.000	120.000	99.571
Pekela	34.000	34.000	29.808
Veendam	63.000	71.000	63.760
Totaal	403.000	430.000	365.129

3.4 Meerjarenraming 2018 - 2021

BATEN	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
	€	€	€	€
E.1 Vaste bijdrage opdrachtgevers	131.000	130.000	129.000	128.000
E.2 Exploitatie bijdrage opdrachtgevers	504.000	511.000	515.000	519.000
E.3 Opbrengsten schuldhulpverlening	2.587.000	2.592.000	2.597.000	2.602.000
E.4 Opbrengsten beschermingsbewind	539.000	539.000	539.000	539.000
E.5 Overige opbrengsten	138.000	138.000	138.000	138.000
E.6 Rente opbrengsten	97.000	98.000	97.000	96.000
Totaal baten	3.996.000	4.008.000	4.015.000	4.022.000

LASTEN	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
	€	€	€	€
E.7 Personeelskosten	3.152.000	3.156.000	3.160.000	3.164.000
E.8 Afschrijvingskosten	109.000	108.000	107.000	106.000
E.9 Huisvestingskosten	147.000	150.000	153.000	156.000
E.10 Automatiseringskosten	190.000	191.000	192.000	193.000
E.11 Organisatiekosten	193.000	195.000	196.000	197.000
E.12 Rente- en bankkosten	32.000	32.000	31.000	30.000
E.13 Kosten voorzieningen	30.000	31.000	32.000	33.000
E.14 BTW kosten	143.000	145.000	144.000	143.000
E.15 Vennootschapsbelasting	-	-	-	-
Totaal lasten	3.996.000	4.008.000	4.015.000	4.022.000
Exploitatiesaldo voor bestemming	-	-	-	-
Mutaties reserves	-	-	-	-
Exploitatiesaldo na bestemming	-	-	-	-

Uit bovenstaand overzicht blijkt dat het meerjarenperspectief 2018 - 2021 een sluitende begroting laat zien.

Toelichting op het meerjarenperspectief
De toekomstige omvang van de dienstverlening van de Volkskredietbank is zeer onzeker als gevolg van de aanstaande gemeentelijke herindeling. Er zijn ruwweg twee opties. Het werkgebied kan groeien. De dienstverlening van de VKB zal daardoor toenemen en dit kan positieve effecten hebben op de huidige exploitatie en bestaanskosten. Het aantal gemeenten kan ook afnemen met een tegenovergesteld effect en aanzienlijke frictiekosten.
In verband hiermee onderzoekt BMC Advies B.V. de toekomstscenario's van de VKB. Er wordt onderzoek gedaan naar de wijze waarop schuldhulpverlening is te organiseren en wat hiervan de gevolgen, kansen en risico's zijn op zowel bestuurlijk (zeggenschap), bedrijfsmatig als financieel vlak.

De financiële consequenties met betrekking tot voorgaande zijn bij het opstellen van deze begroting nog niet te overzien. Vanuit het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dient een meerjarenraming van het bestaande beleid in de begroting te worden opgenomen.

3.5 Vaststellen van de begroting 2018

Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen, besluit op …….. 2017 tot het vaststellen van de begroting 2018.

De voorzitter, De secretaris,

4 Gemeentelijke bijdrage

4.1 Declaratiewijze

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Volkskredietbank is gebaseerd op de declaratie van de verzorgde dienstverlening, de vaste bijdrage, de exploitatie bijdrage en verminderd met de BTW compensatie.
De verzorgde dienstverlening bestaat uit de dienstverlening van het basispakket en het pluspakket en eventuele optionele (=additionele) dienstverlening. De basis- en plusdienst-verlening wordt in rekening gebracht door middel van aantal x standaardtarief. Met betrekking tot de optionele dienstverlening worden maatwerkafspraken gemaakt.
Het gemeentelijke aandeel in de begrote exploitatie bijdragen en BTW compensatie wordt naar rato bepaald door de afgenomen dienstverlening (75%) en het aantal inwoners (25%) van de betreffende gemeente.

4.2 BTW compensatie

De Volkskredietbank is niet BTW-plichtig. Dit houdt in dat de BTW op inkopen niet kan worden teruggevorderd en derhalve onderdeel is van de kosten van inkopen en investeringen. De investeringen worden echter exclusief BTW geactiveerd, de BTW op inkopen is opgenomen in de exploitatierekening onder ‘BTW kosten’. De grondslag voor deze verwerkingswijze ligt in het gegeven dat de BTW wel kan worden gecompenseerd door de deelnemende gemeenten (fiscaal technisch heet dit de 'doorschuifregeling'). De Volkskredietbank doet jaarlijks opgave (begin januari van het volgende jaar) van de te compenseren BTW aan de deelnemende gemeenten. De gemeenten kunnen dan op hun beurt (in principe) deze BTW voor compensatie in aanmerking brengen (zolang ze ten minste hun maximale compensatie nog niet hebben bereikt).

De begrote BTW compensatie 2018 wordt weergegeven in de volgende tabel.

Opdrachtgever	Inwoners (CBS 2016)	Begrote afname 2018	BTW com-pensatie 2018
	aantal	€	€
Appingedam	12.001	261.000	13.752
Bellingwedde	8.971	95.000	6.101
Delfzijl	25.068	578.000	30.095
Eemsmond	15.815	234.000	13.532
Loppersum	10.042	130.000	7.817
Oldambt	38.228	612.000	34.647
Pekela	12.641	202.000	11.441
Veendam	27.467	457.000	25.615
Totaal	150.233	2.569.000	143.000

4.3 Verdeelsleutel

Op basis van artikel 38 lid 2 en 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen wordt de bijdrage van de deelnemende gemeenten als volgt berekend:

a. voor ¼ deel van het totaal te vergoeden bedrag naar de verhouding van het aantal inwoners op 1 januari van het betreffende dienstjaar;
b. voor ¾ deel naar verhouding van het totaalbedrag van de voor de inwoners van elke deelnemende gemeente in het betreffende dienstjaar verleende diensten.

Deze verdeelsleutel wordt gehanteerd voor de verdeling van de exploitatie bijdrage en de BTW compensatie.

Verdeelsleutel begroting 2018	inwoners (CBS 2016)	diensten begroot 2018	25% inwoners	75% diensten	% gewogen gemiddelde
	aantal	€	%	%	%
Appingedam	12.001	261.000	8,0	10,2	9,6
Bellingwedde	8.971	95.000	6,0	3,7	4,3
Delfzijl	25.068	578.000	16,7	22,5	21,0
Eemsmond	15.815	234.000	10,5	9,1	9,5
Loppersum	10.042	130.000	6,7	5,1	5,5
Oldambt	38.228	612.000	25,4	23,8	24,2
Pekela	12.641	202.000	8,4	7,9	8,0
Veendam	27.467	457.000	18,3	17,8	17,9
Totaal	150.233	2.569.000	100,0	100,0	100,0

4.4 Totale bijdrage (exclusief beschermingsbewind) 2018

	A	B	C	D	E
	BEGROTING 2018				
Opdrachtgever	Product bijdrage	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m D]
	€	€	€	€	€
Appingedam	261.000	10.000	7.000	-14.000	**264.000**
Bellingwedde	95.000	8.000	8.000	-6.000	**105.000**
Delfzijl	578.000	22.000	30.000	-30.000	**600.000**
Eemsmond	234.000	14.000	5.000	-14.000	**239.000**
Loppersum	130.000	9.000	9.000	-8.000	**140.000**
Oldambt	612.000	33.000	9.000	-34.000	**620.000**
Pekela	202.000	11.000	6.000	-11.000	**208.000**
Veendam	457.000	24.000	27.000	-26.000	**482.000**
Totaal	2.569.000	131.000	101.000	-143.000	**2.658.000**

4.5 Totale bijdrage (inclusief beschermingsbewind) 2018

	A	B	C	D	E
	BEGROTING 2018				
Opdrachtgever	Product bijdrage	Vaste bijdrage	Exploitatie bijdrage	BTW compens.	Totaal [A t/m D]
	€	€	€	€	€
Appingedam	261.000	10.000	48.000	-14.000	**305.000**
Bellingwedde	95.000	8.000	22.000	-6.000	**119.000**
Delfzijl	578.000	22.000	106.000	-30.000	**676.000**
Eemsmond	234.000	14.000	48.000	-14.000	**282.000**
Loppersum	130.000	9.000	28.000	-8.000	**159.000**
Oldambt	612.000	33.000	122.000	-34.000	**733.000**
Pekela	202.000	11.000	40.000	-11.000	**242.000**
Veendam	457.000	24.000	90.000	-26.000	**545.000**
Totaal	2.569.000	131.000	504.000	-143.000	**3.061.000**